

Publieksdag
Hersentumoren

Hersentumoren – de basis

Dieta Brandsma

*neuroloog Antoni van Leeuwenhoek
voorzitter Landelijke Werkgroep Neuro-Oncologie*

**Zaterdag 16 maart 2024
De Landgoederij, Bunnik**

In samenwerking met:

De basis – inhoud presentatie

- welke type hersentumoren zijn er?
- hoe vaak komen ze voor?
- wat zijn risicofactoren?
- welke klachten ontstaan er bij een hersentumor?
- hoe wordt diagnose gesteld?
- wat is de behandeling?

Welk type hersentumoren bij volwassenen?

De meest voorkomende:

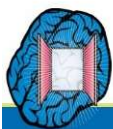
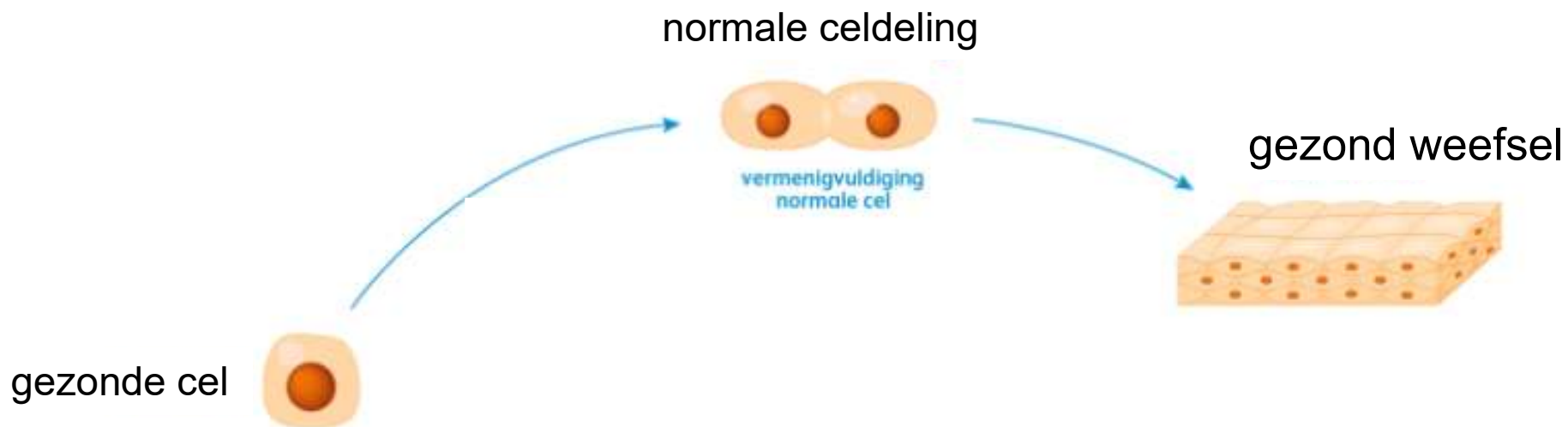
- **uitzaaiingen in hersenen** van tumoren in het lichaam
 - duizenden per jaar, exacte aantal onbekend
- **meningeomen** = goedaardige tumoren hersenvliezen
 - 1600 per jaar
 - soms bij toeval gevonden
- **gliomen** = kwaadaardige tumoren steuncellen* in hersenen
 - 1200 per jaar

*astrocyten of oligodendrocyten

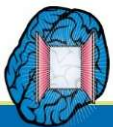
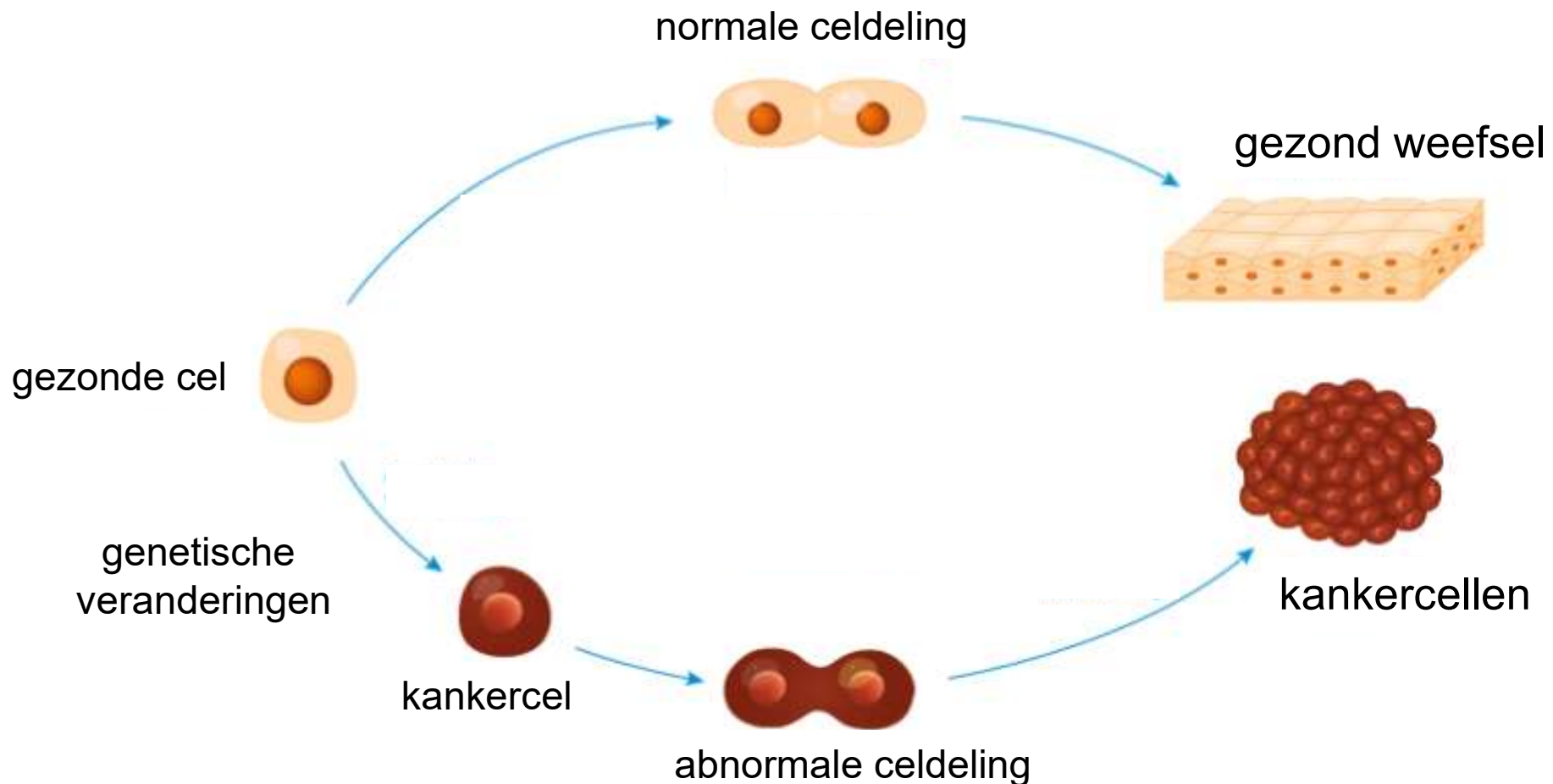
Hoe ontstaat een tumor?

ONTWIKKELING GEZOND WEEFSEL

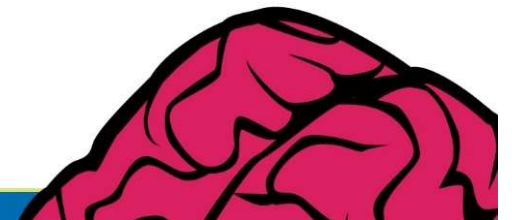
Hoe ontstaat een tumor?

ONTWIKKELING KANKERCELLEN

Hoger risico op ontstaan hersentumoren

- **uitzaaiingen in hersenen**
 - longtumoren: roken
 - melanoom: zonblootstelling
 - borstkanker: o.a. erfelijk
- **meningeomen of gliomen**
 - bestraling hersenen op kinderleeftijd
bijv. leukemie

Mobiele telefonie = geen verhoogd risico op hersentumoren

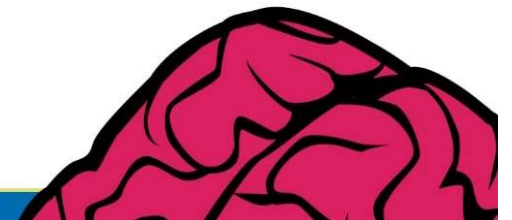

dus:
gebruik mobiele telefoon
geen bezwaar

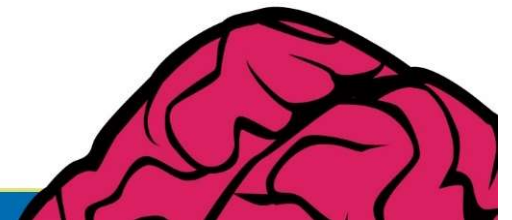
Klachten bij hersentumoren

- **type** klachten:
bepaald door locatie tumor in hersenen
- **snelheid** van ontstaan klachten:
vooral bepaald door type hersentumor
- **geen klachten**: bij toeval gevonden

Hoofdpijn?

- 30%
- door verhoogde druk in het hoofd
- zelden enige symptoom van hersentumor
- vaak ook:
 - epilepsie
 - neurologische uitvalsverschijnselen zoals:
 - karakterveranderingen
 - geheugenproblemen
 - moeite met vinden van woorden
 - verlamming of doof gevoel van arm en/of been

Type klachten – bepaald door hersengebied

grote hersenen

frontaal kwab

parietaal kwab

voorkant

achterkant

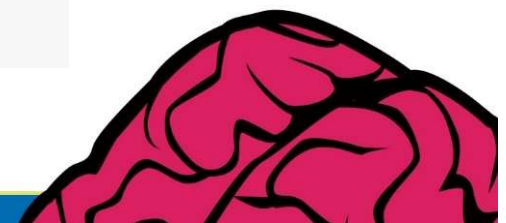
occipitaal kwab

temporaal kwab

kleine hersenen

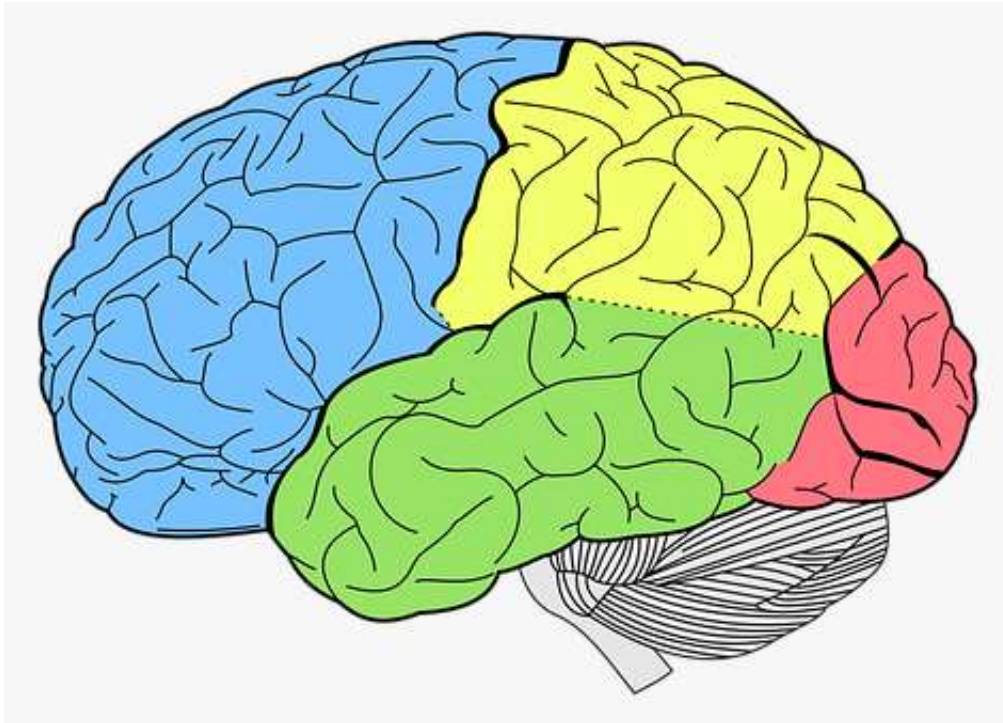
hersenstam

ruggenmerg

Hersengebieden: frontaalkwab

frontaal kwab

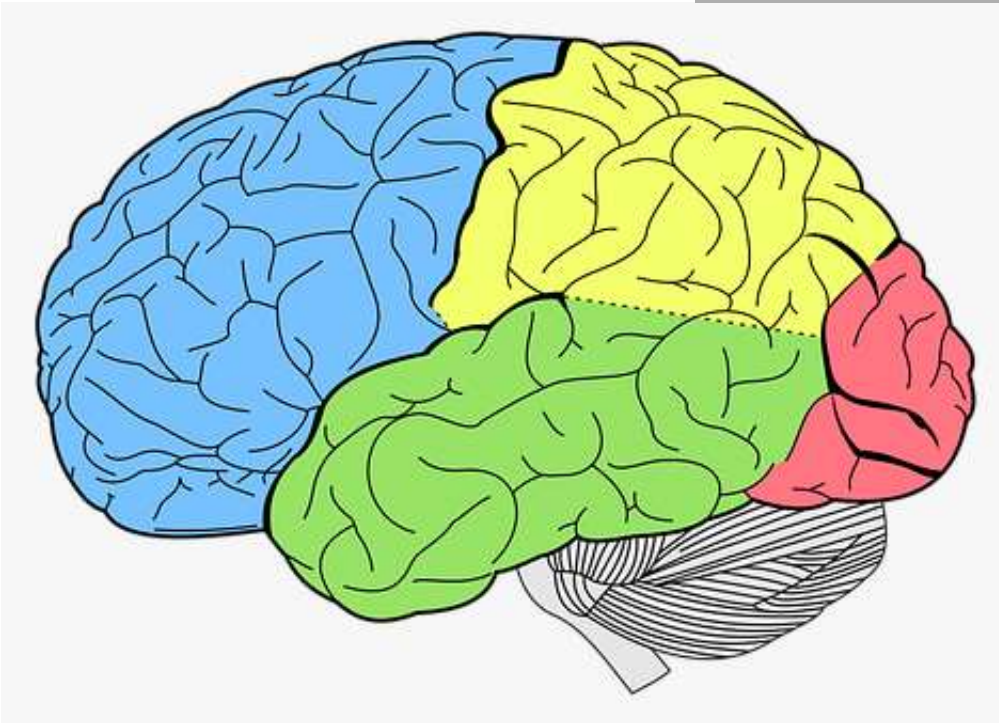
Functies

- aandacht, concentratie
- planning, overzicht
- beslissingen nemen
- persoonlijkheid / gedrag
- impulsbeheersing
- taal (dominante helft)
- kracht armen en benen

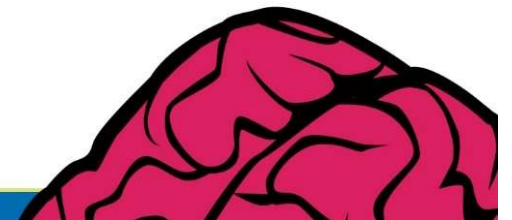
Hersengebieden: pariëtaalkwab

parietaal kwab

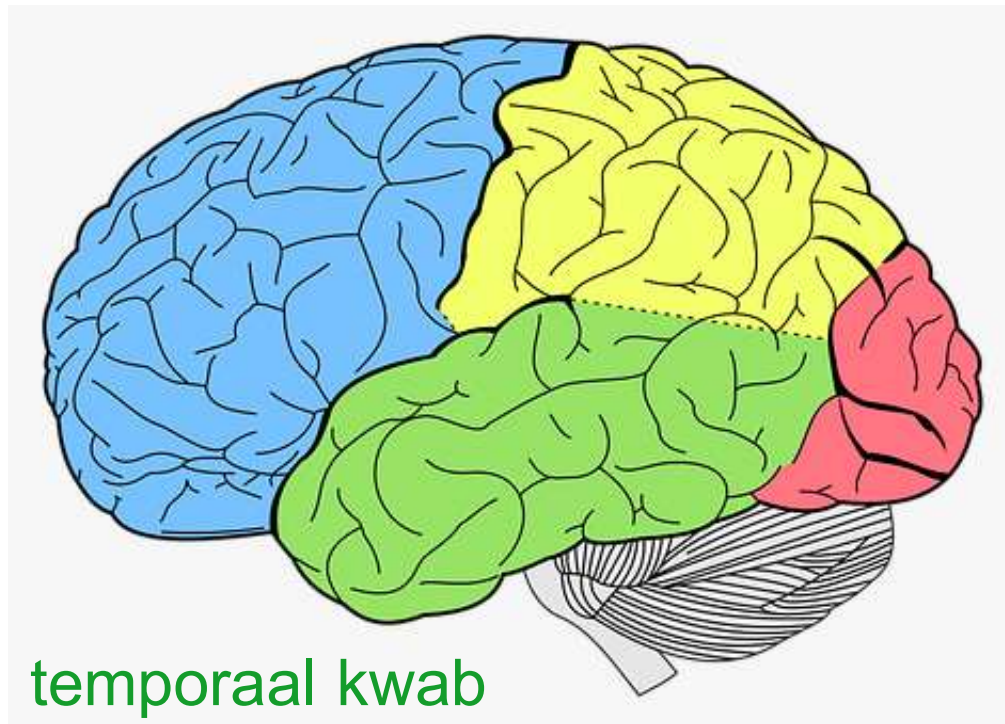

Functies

- aanraking huid
- gezichten / objecten herkennen
- ruimtelijke oriëntatie
- begrip, schrijven, lezen (dominante helft)

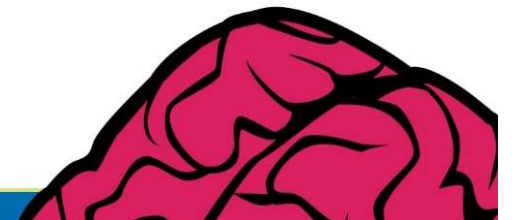

Hersengebieden: temporaalkwab

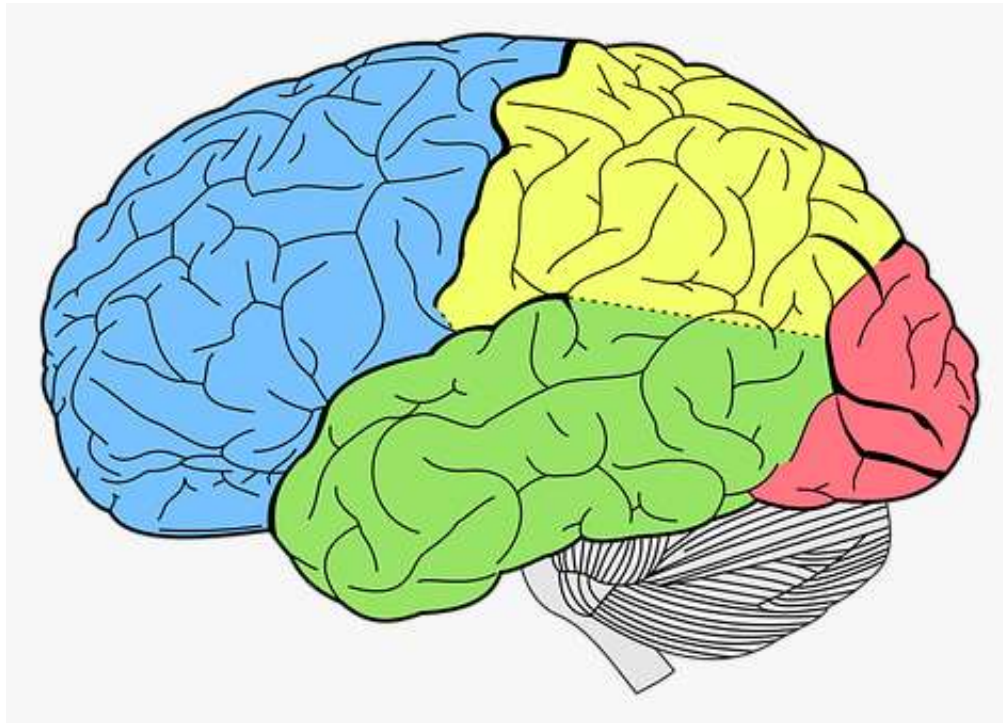

Functies

- geheugen/ leren
- taalbegrip
(dominante helft)
- gehoor
- muzikaliteit
(niet-dominante helft)

Hersengebieden: occipitaal kwab

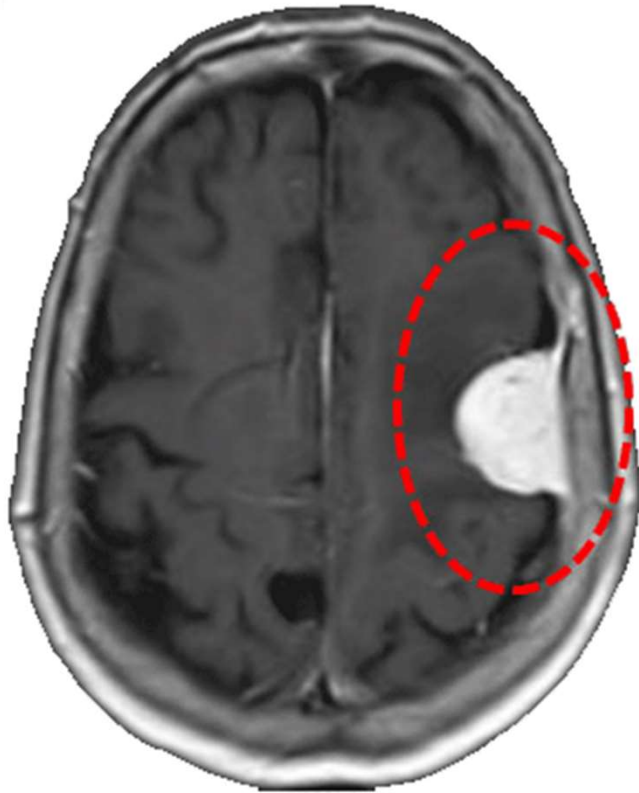
occipitaal
kwab

Funcities

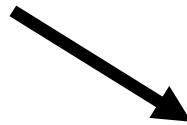
– zien

Epilepsie – plotselinge toename van elektrische activiteit in hersenen

gegeneraliseerde aanval
met bewustzijnsverlies

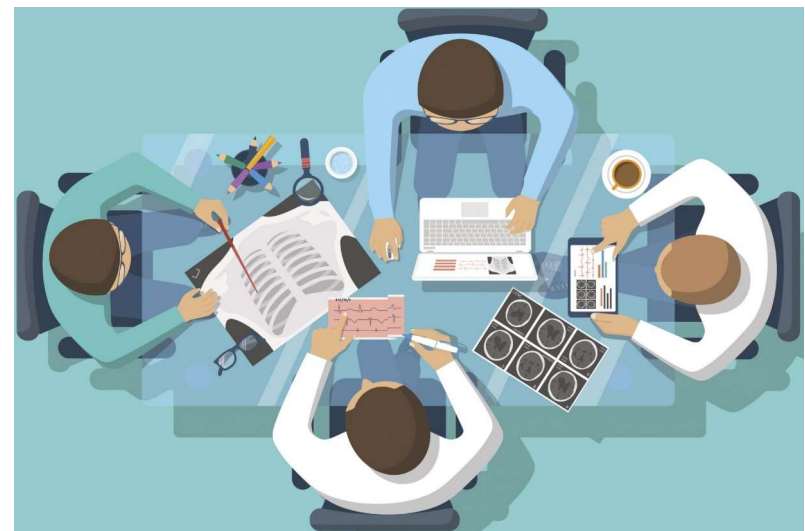
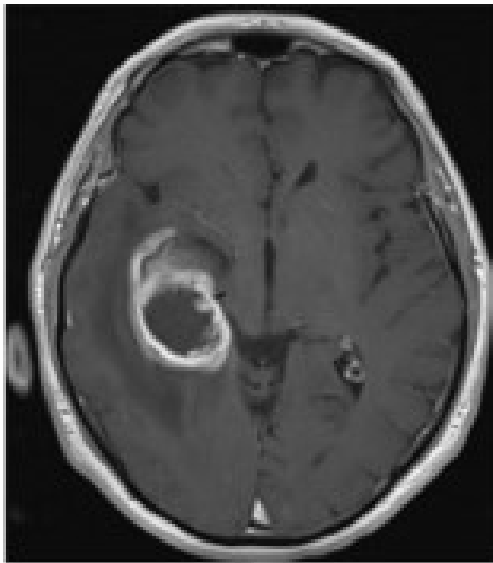

focale = plaatselijke aanval

Hoe stel je de diagnose hersentumor?

- neurologische symptomen verdacht voor hersentumor:
huisarts verwijst naar neuroloog
- scan hersenen: soms eerst CT, daarna MRI hersenen

biopt of resectie?

resectie = zoveel mogelijk tumorweefsel verwijderen

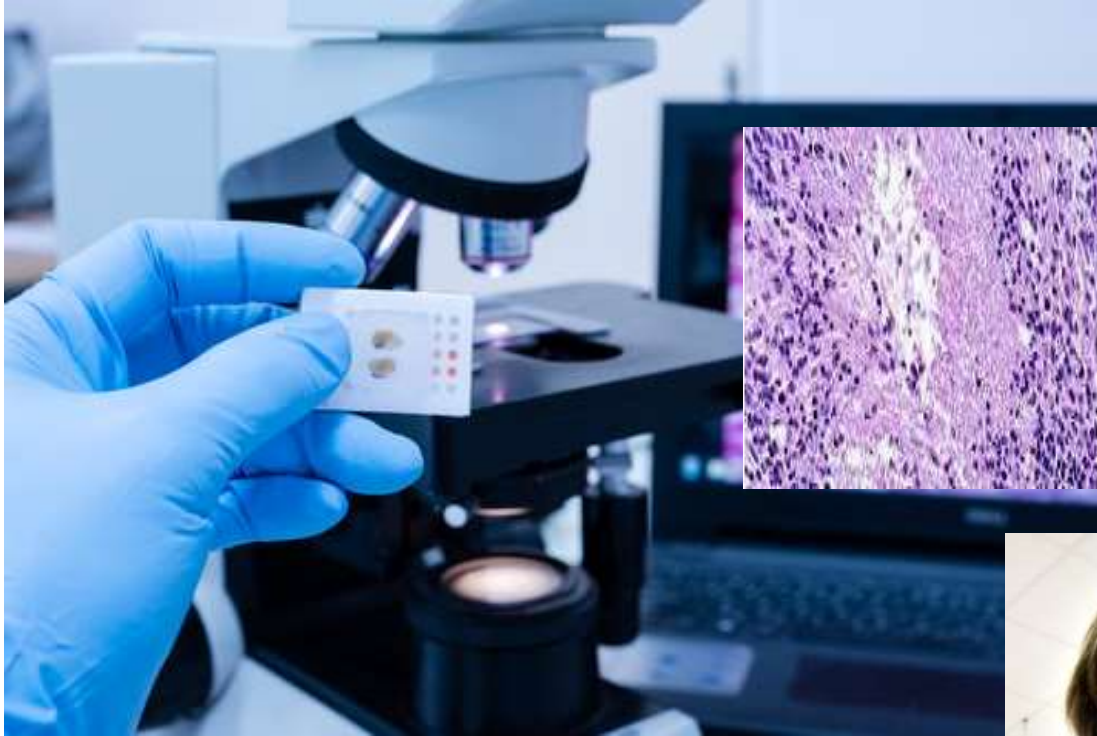
Operatie hersentumor: biopt of resectie

Doelen operatie:

- welke type tumor ----- biopt/resectie
- verbeteren symptomen ----- resectie
- verbeteren prognose ----- resectie

Patholoog beoordeelt tumorweefsel onder microscoop

Welke tumor precies? – tumor DNA onderzoek

CEL

mitochondriën

cel

celkern

DNA

22 pare
autosom
chrom

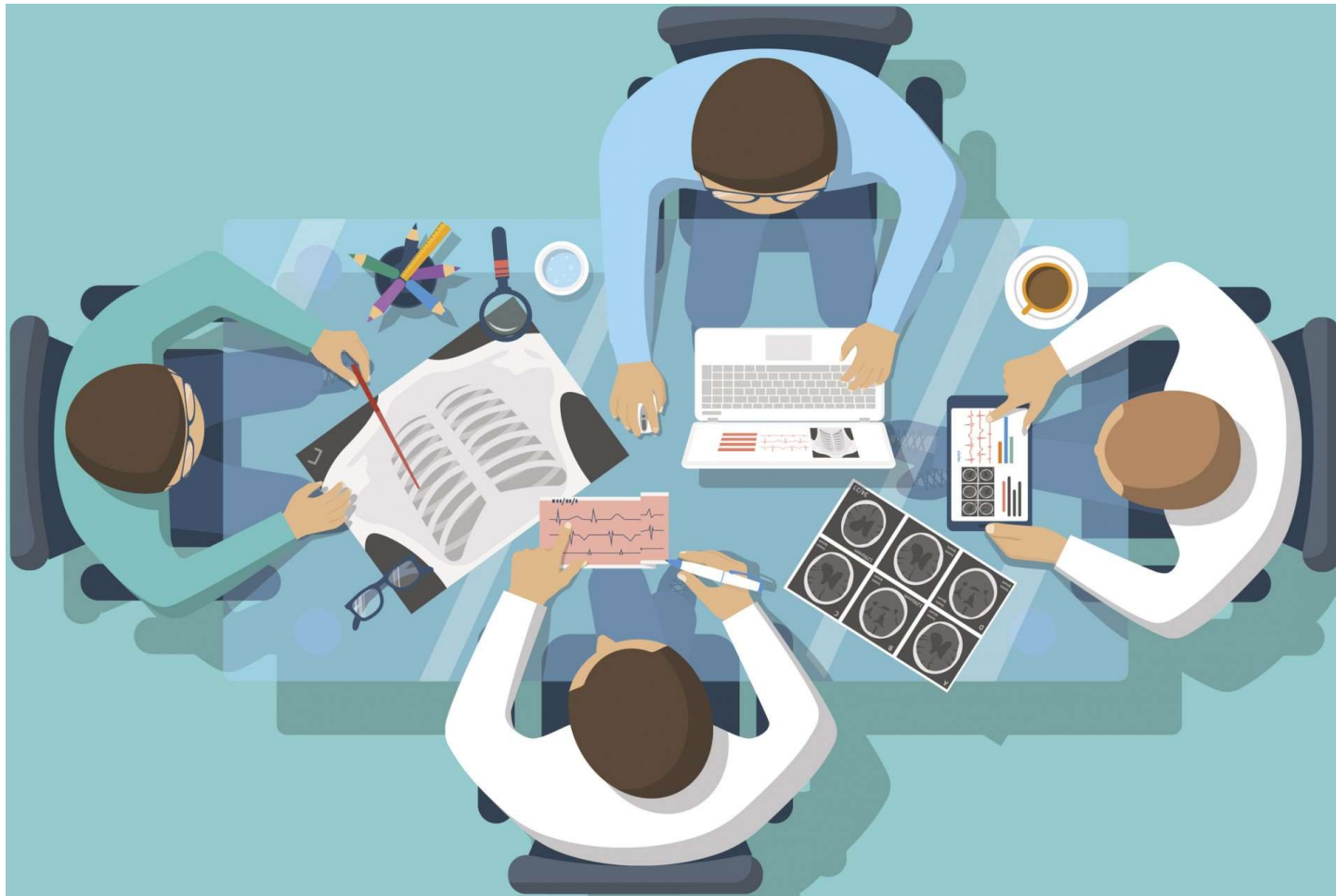

chrom
paar

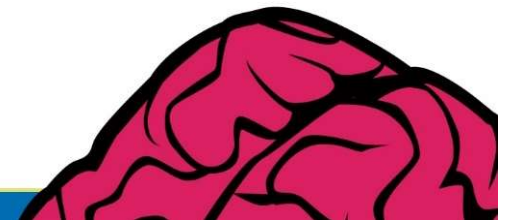
chrom

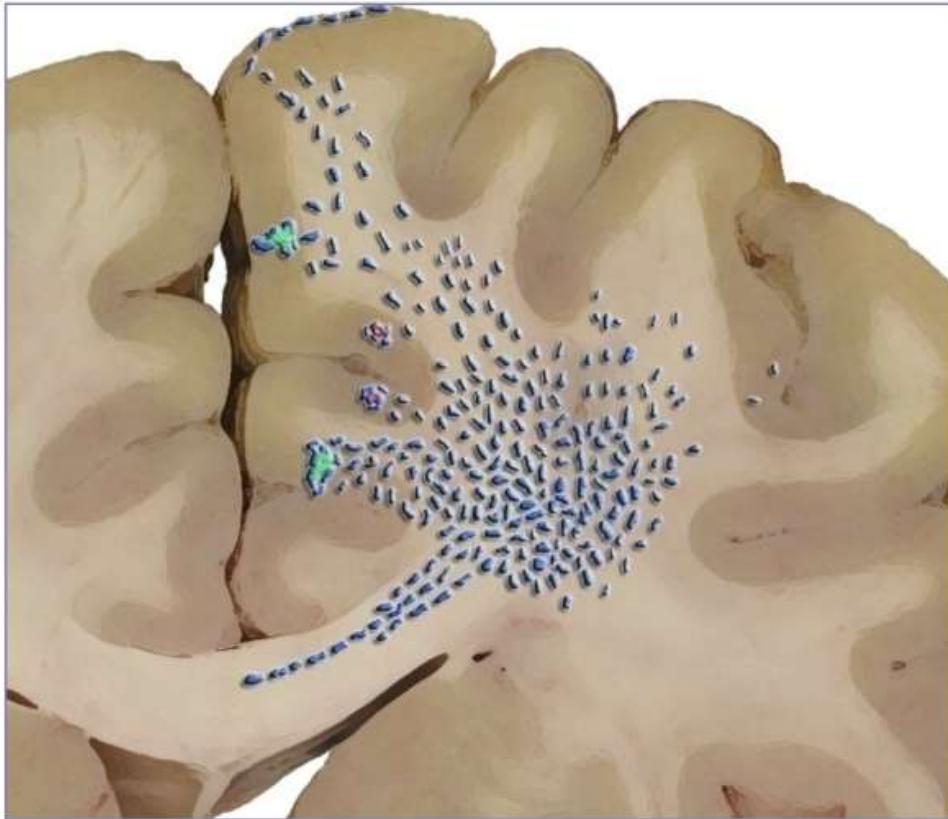
Overleg tussen neuroloog, neurochirurg, radioloog, patholoog, radiotherapeut, oncoloog, verpleegkundige

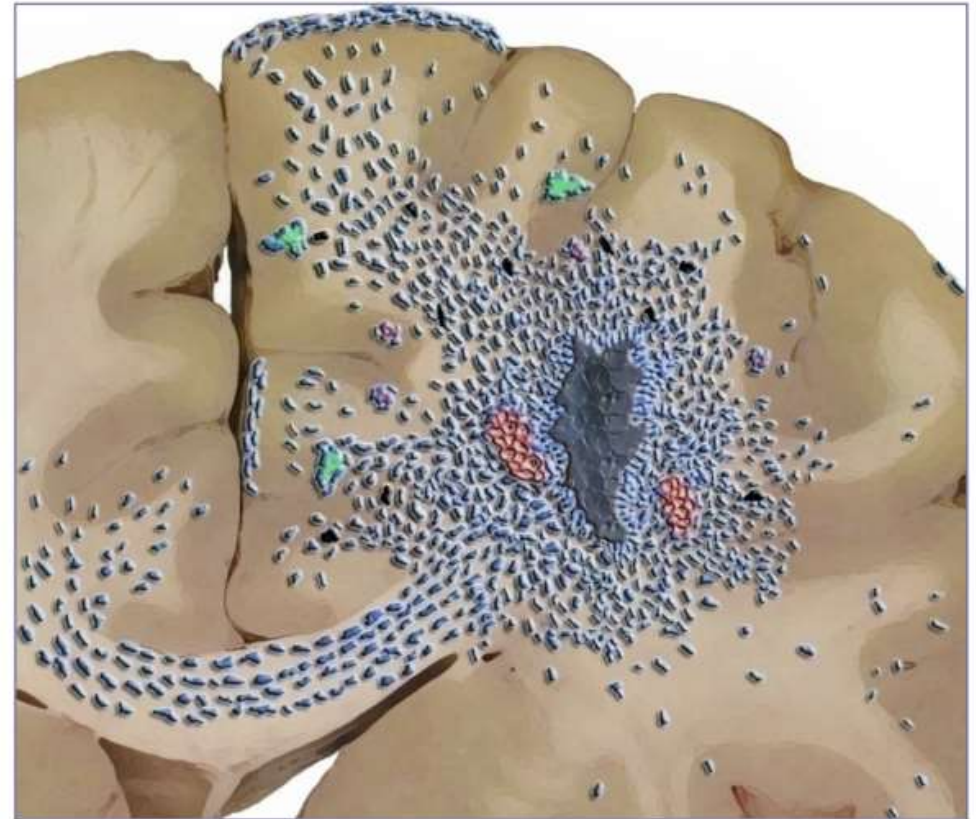
STEL JE VOOR:
HET IS EEN GLIOOM

Gliomen: nooit helemaal volledig te verwijderen

laaggradig glioom

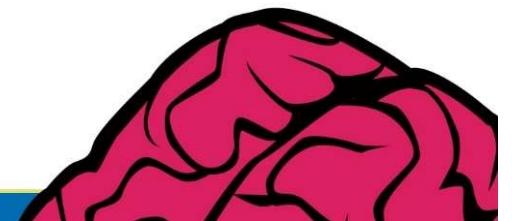

hooggradig glioom

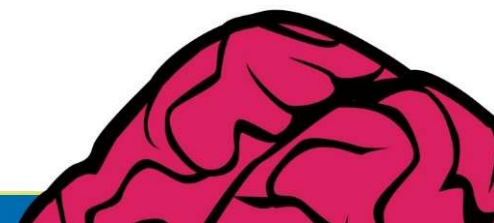
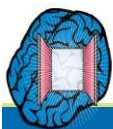

Behandeling gliomen na operatie

- laaggradig gliomen:
 - afwachten en controle MRI scans
 - bestraling en chemotherapie
- hooggradig glioom:
 - bestraling en/of chemotherapie

Samen beslissen!

Dank voor uw aandacht!

